

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Veterinærinstituttet
Postboks 750 Sentrum
0106 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

17/1292-7

3. januar 2019

Statsbudsjettet 2019 - Tildelingsbrev til Veterinærinstituttet

Landbruks- og matdepartementet sender herved tildelingsbrev til Veterinærinstituttet for 2019.

1. Innledning	1
2. Mål og hovedprioriteringer	2
3. Forskning, innovasjon og kompetanse	3
4. Andre vesentlige forhold	4
5. Budsjettvedtak	6
6. Fullmakter for budsjettåret 2019	6
7. Rapportering	7
8. Styringskalender	8

1. Innledning

Vi viser til Stortingets budsjettvedtak for Veterinærinstituttet. Prop. 1 S (2018-2019) for Landbruks- og matdepartementet (LMD) ble behandlet i Stortinget 11. desember 2018 på grunnlag av Innst. 8 S (2018-2019).

Tildelingsbrevet legger vekt på særskilte forventninger og krav, og skal sees i sammenheng med Instruks om Veterinærinstituttets økonomi- og virksomhetsstyring.

Virksomhetsinstruksen angir hvilken myndighet og hvilket ansvar virksomheten har, og hvilke krav departementet stiller til systemer, rutiner og styringsprosesser, samt krav til rapportering.

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Avdeling for
matpolitikk

Saksbehandler
Stein Ivar
Ormsettrø
22 24 93 19

2. Mål og hovedprioriteringer

Regjeringens mål for landbruks- og matsektoren og hovedprioriteringer for 2019 er omtalt i Prop 1 S (2018-2019). Veterinærinstituttet skal levere forskning av høy vitenskapelig kvalitet, forvaltningsstøtte og kunnskap for å bidra til god måloppnåelse og godt kunnskapsgrunnlag for politikktutforming.

Veterinærinstituttet har følgende mål, delmål og indikatorer:

God helse hos dyr, fisk og mennesker

Kunnskapsbasert forvaltning

Indikatorer:

1. Aktiviteter rettet mot forvaltningen.
2. Brukerundersøkelse hos sentrale brukere i forvaltningen.

God beredskap

Indikatorer:

1. Vurdering av beredskapsevne og håndtering av sykdomsutbrudd.
2. Vurdering av kvalitet og relevans, samt ressursbruk på overvåkingsprogrammer.

Konkurranskraftige bionæringer

Indikatorer:

1. Volum oppdragsprosjekter fordelt på næringer og tema.
2. Aktiviteter rettet mot næringslivet.
3. Arbeid med ikke meldepliktige sykdommer.
4. Informasjon og tilbakemeldinger fra VIs brukere i bionæringene.

Indikatorer for alle målene:

1. Status for og endring i forekomst av relevante sykdommer
2. Egenvurdering av kvalitet og relevans av instituttets forskning og kunnskapsproduksjon

Veterinærinstituttets viktigste funksjon er å utvikle beredskap og kompetanse for å avverge og bekjempe helsetrusler hos fisk, dyr og mennesker. Veterinærinstituttet bistår myndigheter, produsenter og andre over hele landet i å hindre spredning av smittestoffer og utvikling av sykdom hos dyr og mennesker. Veterinærinstituttet samarbeider videre med myndighetene og næringslivet om å utvikle bærekraftig bioøkonomi i Norge.

Veterinærinstituttet må videreutvikle kompetansen knyttet til helserisiko for mennesker og dyr som kan følge av globalisering og klimaendringer.

2.1 Kunnskapsbasert forvaltning

Veterinærinstituttet skal prioritere å utvikle uavhengige, vitenskapelige, faglige råd som setter myndighetene i stand til å utvikle regelverket og til å håndtere og forebygge sykdom hos dyr og helseskadelige stoffer og smittestoffer i mat og fôr. Veterinærinstituttet skal videre utvikle kunnskap som kan fremme dyrevelferd.

Veterinærinstituttet skal bidra i arbeidet med å følge opp regjeringens strategi mot antibiotikaresistens.

Overvåkning av LA-MRSA (dyreassosierte methicillinresistente *Staphylococcus aureus* - bakterier) hos gris skal videreføres. Instituttet skal også overvåke antibiotikaresistente bakterier hos andre arter.

Departementet legger til grunn at rapportering av overvåkingsresultater for antibiotikaresistens i NORM-VET mv. gjøres på basis av undersøkelser med internasjonalt standardiserte metoder for å sikre sammenlignbare resultater med andre land.

Overvåkning av viltlevende dyr med tanke på sykdommer som kan smitte til andre viltlevende dyr, husdyr eller mennesker, skal fortsette. Det må gis særlig prioritet til det omfattende og svært viktige arbeidet med å kartlegge utbredelsen av CWD og gi råd om tiltak.

2.2 God beredskap

Veterinærinstituttet skal, blant annet ved hjelp av kvalitetssikret diagnostikk, opprettholde god beredskap mot sykdom som kan true helse og velferd for landdyr og fisk, og mot sykdom som kan overføres til mennesker. Arbeidet med beredskap skal også ivareta mattrygghet.

2.3 Konkurranseskraftige bionæringer

Veterinærinstituttet skal yte tjenester og kunnskap som medvirker til en bærekraftig næringsvirksomhet gjennom et godt diagnostisk tilbud og med faglige råd og utredninger.

Det er en viktig samfunnsoppgave for Veterinærinstituttet å støtte næringsliv og styresmakter i å videreutvikle en nasjonal bioøkonomisatsing, med bærekraftig produksjon og uttak av biomasse på land og i havet.

3. Forskning, innovasjon og kompetanse

Veterinærinstituttet skal levere forskning, forvaltningsstøtte og kunnskap til anvendelse i næringsliv, forvaltning og samfunnet for øvrig. Egenvurdering av kvalitet og relevans av instituttets forskning og kunnskapsproduksjon er en indikator for hovedmål og alle delmål hos Veterinærinstituttet.

Veterinærinstituttet må særlig nytte sin kompetanse til å fremme trygg matproduksjon og økt verdiskaping gjennom forskning og innovasjon på områdene dyrehelse og dyrevelferd.

Flere undersøkelser viser store samfunnsøkonomiske gevinster ved å bedre tilgangen til forskningsresultater. Regjeringens mål er at innen 2024 skal alle norske vitenskapelige artikler finansiert av offentlige midler være åpent tilgjengelig. Instituttet bes bidra til at både

de nasjonale retningslinjene for åpen publisering og nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata følges opp.

Det er en forutsetning at instituttet deltar i internasjonalt forskningssamarbeid. Dette skal bidra til økt kvalitet i egen forskning, men også til at instituttet står bedre rustet til å innhente og forstå forskningsbasert kunnskap fra andre land som kan brukes for å støtte opp under de landbruks- og matpolitiske målene i Norge.

Regjeringens strategi for høyere utdannings- og forskningssamarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør-Afrika (2016- 2020) (Panoramastrategien) skal legge til rette for mer samarbeid av høy kvalitet på områder av særlig interesse for Norge, og følges blant annet av økonomiske virkemidler for langsiktig institusjonssamarbeid med disse landene. Vi forventer at instituttet benytter disse virkemidlene aktivt til å bygge opp under egne planer og strategier for økt internasjonalisering og kvalitetsutvikling.

Veterinærinstituttet skal delta i forskningsprosjekter for å øke kunnskapen om antibiotikaresistens hos dyr og betydning av smitte til mennesker. Smitten som har gitt CWD hos norske hjortedyr, er et annet viktig forskningsområde.

Veterinærinstituttet skal delta i forskning som ser på sammenhenger mellom helse hos dyr og mennesker, gjennom innsamling av prøver for å etablere en biobank i samarbeid med Helseundersøkelsene i Nord-Trøndelag.

4. Andre vesentlige forhold

Det skal legges vekt på å forberede oppstart av virksomhetens drift i nye lokaler på Ås. Forberedelsene vil føre til redusert aktivitet på noen områder, men skal gjennomføres på en slik måte at det går minst mulig ut over instituttets samfunnsoppdrag.

Regjeringen forventer at alle statlige virksomheter gjør tiltak for å bli mer effektive. Som ledd i denne reformen, er det i budsjettet for 2019 innarbeidet en reduksjon for alle driftsutgifter som tildeles over statsbudsjettet tilsvarende 0,5 pst.

Veterinærinstituttet skal fortsatt drifte sekretariatet for Rådet for dyreetikk og sekretariatet for Norecopa. De økonomiske rammene for Norecopa bør holdes på minst samme nivå som i 2018, og det forutsettes at det fortsatt sikres nok midler til en hel stilling til sekretariatet for Norecopa i tillegg til driftsmidler på 250 000 kroner.

4.1 Effektiv ressursbruk

Stortinget har vedtatt landbruks- og matpolitiske mål, der en effektiv landbruks- og matforvaltning er ett av målene. Landbruks- og matdepartementet legger til grunn at Veterinærinstituttet benytter tildelte midler på en kostnadseffektiv måte. Veterinærinstituttet skal i årsrapporten for 2019 redegjøre for hvordan virksomheten har arbeidet for å gjøre ressursbruken og den interne driften mer effektiv og bidratt til å oppfylle målet om en effektiv landbruks- og matforvaltning. Omtalen inkluderes i årsrapportens del *IV. Styring og kontroll*.

4.2 Etablering av responsmiljø for kritiske IKT-hendelser i landbruks- og matsektoren

Departementene har et overordnet ansvar for forebyggende IKT-sikkerhet og håndtering av IKT-sikkerhetshendelser i egen sektor. Departementene skal bl.a. påse at det er etablert sektorvise responsmiljøer for håndtering av kritiske IKT-hendelser i tråd med rammeverket¹ fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet. I denne sammenhengen avgrenses sektoren til å omfatte LMDs underliggende virksomheter (Landbruksdirektoratet, Mattilsynet, NIBIO og VI).

En "landbruks- og matCERT" (CERT = Computer Emergency Response Team) skal etableres og forvaltes i Landbruksdirektoratet. Mattilsynet, Veterinærinstituttet og NIBIO skal være tilknyttet CERT-miljøet.

Landbruksdirektoratet skal lede arbeidet med å etablere en landbruks- og matCERT, og kan i samråd med de øvrige virksomhetene selv dimensjonere omfanget av CERT-miljøet så lenge det oppfyller minimumskravene som er satt i ovennevnte rammeverk.

Departementet forventer at kostnadene for å etablere og forvalte responsmiljøet ikke blir større enn at de kan dekkes innenfor virksomhetenes eksisterende budsjettammer. Virksomhetene foretar en hensiktsmessig fordeling av kostnadene. En første versjon av en landbruks- og matCERT skal være etablert i Landbruksdirektoratet, og de øvrige virksomhetene skal være tilknyttet CERT-miljøet, i løpet av 1. kvartal 2019.

4.3 Regjeringens fellesføringer for 2019

Inkluderingsdugnaden

Veterinærinstituttet skal arbeide systematisk for å realisere regjeringens inkluderingsdugnad og utvikle rutiner og arbeidsformer i personalarbeidet med sikte på å nå målene for dugnaden.

Instituttet skal i årsrapporten redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå 5 %- målet og de øvrige målene for inkluderingsdugnaden.

Dersom instituttet har hatt over 5 nyansettelser i rapporteringsperioden, skal andelen som har nedsatt funksjonsevne eller hull i CV rapporteres i årsrapporten. I årsrapportens del IV skal instituttet vurdere arbeidet opp mot målene for dugnaden; hva som har vært vellykkede tiltak, hva som har vært utfordringer, og hvorfor virksomheten eventuelt ikke har lyktes med å nå målene for dugnaden, jf. Rundskriv H-3/18.

¹ Se <https://nsm.stat.no/publikasjoner/rad-og-anbefalinger/rammeverk-hendelseshandtering/>

Motvirke arbeidslivskriminalitet

Offentlige oppdragsgivere har som innkjøpere av varer og tjenester, et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. Veterinærinstituttet skal ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter sikre at leverandører følger lover og regler. Instituttet skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet, jf. Rundskriv H-8/17.

5. Budsjettedtak

5.1 Utgifter

Følgende beløp stilles til disposisjon for Veterinærinstituttet i 2019:

Kap.	Post	Benevning	Sum post (tusen kr)
1112	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	97 976

Beløpet blir overført til virksomhetens konsernkonto 7694 05 12030 etter følgende utbetalingsplan:

primo januar med kr	32 660 000
primo mai med kr	32 660 000
primo oktober med kr	32 656 000

Utbetalingsplanen kan justeres dersom det er nødvendig av hensyn til virksomhetens likviditet eller at beløpet som settes av til oppgavene endres. Det tas forbehold om eventuelle endringer i tildelingen som følge av endringer i budsjettet for 2019.

Basisbevilgning til Veterinærinstituttet vil bli overført fra Norges forskningsråd. Kopi av tildelingsbrev til forskningsrådet vil bli sendt instituttet.

Det forutsettes at virksomheten, i tillegg til de direkte lønnsutgiftene, også dekker indirekte lønnsutgifter som arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse. Arbeidsgiveravgiften og innskudd til Statens pensjonskasse betales direkte.

6. Fullmakter for budsjettåret 2019

Årlige fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet gis nedenfor. For øvrige fullmakter vises det til virksomhetsinstruksen.

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet, jf.

Bevilgningsreglementet § 3, fjerde ledd. Unntaket er bekreftet for 2019 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspost 50, jf. Prop. 1 S (2018-2019). Stortingets vedtak innebærer at Veterinærinstituttet, i tillegg til bevilgning over 50-post, kan disponere eksterne inntekter fullt ut til virksomhetens formål. Virksomheten disponerer eventuelt positivt årsresultat, og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat.

Veterinærinstituttet har fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Fullmakten forutsetter at vilkårene i R-110 punkt 2.3 er oppfylt. Følgende forhold skal legges frem for departementet før avtaleinngåelse: Avtaler som medfører større økonomiske forpliktelser ut over budsjettåret, avtaler av potensielt strategisk betydning, ny husleieavtale av større omfang eller vesentlig endringer av en løpende avtale av større omfang. For alle avtaler utover budsjettåret må virksomheten nøye vurdere behovet for oppsigelsesklausuler.

7. Rapportering

Kravene til årsrapport fremgår av virksomhetsinstruksen. Årsrapporten for 2019 har frist for oversendelse til LMD den **15. mars 2020**. Virksomheten skal sende årsregnskapet til departementet så snart dette er ferdigstilt og senest i februar 2020.

Årsrapport sendes LMD elektronisk (postmottak@lmd.dep.no) med kopi til Riksrevisjonen (postmottak@riksrevisjonen.no).

7.1 Årets aktiviteter og resultater

Kravene under punkt 2 Mål og hovedprioriteringer og punkt 3 Forskning, innovasjon og kompetanse rapporteres hovedsakelig under del III – *Årets aktiviteter og resultater* i årsrapporten. Viktige målindikatorer er omtalt i vedlegg til tildelingsbrevet.

7.2 Styring og kontroll

Administrative krav rapporteres hovedsakelig i del IV. *Styring og kontroll i instituttet* i årsrapporten.

Effektiv ressursbruk

Det ønskes i årsrapporten en kort omtale av tiltak virksomheten har iverksatt i 2019 for å effektivisere driften av virksomheten, jf. punkt 4.1.

Regjeringens fellesføringer

Instituttet skal rapportere på regjeringens fellesføringer i årsrapporten jf. punkt 4.3.

7.3 Vurdering av framtidssutsikter

Fornye, forenkle, forbedre

Det ønskes i årsrapporten en kort omtale av gjennomførte tiltak i 2019 og spesielt planer fremover for å fornye, forenkle og forbedre tjenestene til virksomheten. Dette omhandler i første rekke planer og gjennomførte tiltak som retter seg mot eksterne brukere av virksomhetens tjenester. Omtalen inkluderes i årsrapportens del V. *Vurdering av framtidssutsikter*.

7.4 Regnskapsrapportering

Veterinærinstituttet skal i del IV. *Årsregnskap* i årsrapporten avlegge årsregnskap i henhold til virksomhetsinstruksen og rundskriv R-115 fra Finansdepartementet.

Delårsrapportering

Veterinærinstituttet skal levere tertialregnskap i tråd med krav i virksomhetsinstruksen. Frist for oversendelse av tertialregnskap til departementet er 1. juni 2019 (tilstanden pr. 30. april) og 1. oktober 2019 (tilstanden pr. 31. august).

Budsjettforslag 2021

Hvis Veterinærinstituttet ønsker å fremme budsjettmessige satsingsforslag til budsjettprosessen for 2021, så kan dette sendes departementet innen 1. desember 2019. Veterinærinstituttet bes også om å beskrive konsekvenser av en eventuell budsjettreduksjon i tildelingen fra departementet på 2 % innen samme frist.

8. Styringskalender

Dato	Tema	Beskrivelse
Januar-februar 2019	Rapportering til statsregnskapet 2018	Jf. brev fra Landbruks- og matdepartementet med rundskriv fra Finansdepartementet.
12.2.2019	Standardiserte nøkkeltall for nettobudsjetterte virksomheter	Nøkkeltall som grunnlag for regjeringens budsjettkonferanse primo mars.
Februar 2019	Foreløpig årsregnskap	Instituttet sender foreløpig regnskap til Riksrevisjonen og LMD i henhold til avtalt frist med Riksrevisjonen.
15.03.2019	Årsrapport 2018	For struktur og krav til innhold i årsrapporten, se punkt 2.3.3 i virksomhetsinstruksen.
April 2019	Første styringsmøte	Det vises til virksomhetsinstruks for faste saker i vårens styringsmøte.
15.5.2019	Oppdaterte standardiserte nøkkeltall for nettobudsjetterte virksomheter	Jf. rundskriv R-9 fra Finansdepartementet. Nøkkeltall som grunnlag for budsjettproposisjonen for kommende år.
01.06.2019	1. tertialrapport	Regnskapsrapportering i henhold til SRS: <ul style="list-style-type: none">• Ledelseskomentarer• Resultatregnskap med budsjett• Balanse• Notene 1,2,5,7,8,14,17• Gruppert saldobalanse
01.10.2019	2. tertialrapport	Regnskapsrapportering i henhold til SRS: <ul style="list-style-type: none">• Likt oppsett som for 1. tertial

Oktober- desember 2019	Andre styringsmøte	Høstens styringsmøte gjennomføres etter at budsjettforslaget er lagt frem for Stortinget. Det vises til virksomhetsinstruksen for faste saker.
Januar- februar 2020	Rapportering til statsregnskapet 2019	Jf. brev fra Landbruks- og matdepartementet med rundskriv fra Finansdepartementet
Februar 2020	Årsregnskap	Utkast til årsregnskap sendes departementet så snart det er klart, samtidig som det sendes Riksrevisjonen
15.03.2020	Årsrapport 2019	For struktur og krav til innhold i årsrapporten, se virksomhetsinstruksen og særskilte rapporteringskrav som fremkommer av tildelingsbrev for 2019.

Med hilsen

Gunnar Hagen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Stein Ivar Ormsettrø
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg:

- Omtale av de enkelte målindikatorene

Kopi:

Nærings- og fiskeridepartementet
Riksrevisjonen

Omtale av de enkelte målindikatorene:

Status for og endring i forekomst av relevante sykdommer:

VI skal frembringe en oversikt over status for og endring i forekomst av meldepliktige sykdommer og andre alvorlige tilstander innen fiskehelse, dyrehelse, dyrevelferd og mattrygghet. Oversikten følges av en beskrivelse av hovedutfordringer i året som har gått.

Egenvurdering av kvalitet og relevans av VIs forskning og kunnskapsproduksjon:

VI skal gi en oversikt over og gjøre en egenvurdering av sin forskning og kunnskapsproduksjon. Det innebærer å vurdere kvalitet og relevans i egne leveranser og å synliggjøre konsekvenser av de prioriteringer som er gjort.

Følgende faktorer skal trekkes inn:

- Ressursinnsats (for eksempel arbeidstimer m.m.) innen FoU fordelt på grunnbevilgning, forvaltningsstøtte og bidragsstøtte, samt fiskehelse, dyrehelse, dyrevelferd og mattrygghet.
- Antall publikasjoner av ulike kategorier innen fiskehelse, dyrehelse, dyrevelferd og mattrygghet.
- Antall PhD innen fiskehelse, dyrehelse, dyrevelferd og mattrygghet.
- Formen på det internasjonale samarbeidet, for eksempel antall møter og internasjonale relevante komiteer VI deltar i, også en kvalitativ vurdering av ressursbruk og relevans av samarbeid og internasjonal deltakelse.
- Tilslag og karakterer fått på ulike konkurransearenaer.

Aktiviteter rettet mot forvaltningen.

Indikatoren skal gi en oversikt over aktiviteter rettet mot forvaltningen, eksempelvis råd, høringer og andre formidlingsaktiviteter innen områdene fiskehelse, dyrehelse, dyrevelferd og mattrygghet.

Brukerundersøkelse hos sentrale brukere i forvaltningen.

Brukerundersøkelse hos sentrale brukere i forvaltningen.

Vurdering av beredskapsevne og håndtering av sykdomsutbrudd.

Det gis en beskrivelse og vurdering av beredskapssystemer, samt relevante og konkrete beredskapsaktiviteter i VI. I tillegg gis en vurdering av hvordan beredskapen har fungert i løpet av året og hva som har vært prioritert. Større øvelser bør gjennomføres med bruk av kvalifiserte eksterne observatører.

Indikatoren kan referere til og ta utgangspunkt i:

- Beredskapsøvelser – antall og hvordan de har fungert
- Referansefunksjoner og sammenlignende laboratorieprøvninger
- Diagnostikk på meldepliktige sykdommer

Vedlegg til Tildelingsbrev til Veterinærinstituttet for 2019

- Dekker beredskapen nasjonale beredskapsbehov godt?
- Svartid (for indikatorprøver)
- Tiltak ved mistanke om sykdom.

Indikatoren kan utdypes med casebeskrivelser og vurderinger.

Vurdering av kvalitet og relevans, samt ressursbruk på overvåkingsprogrammer.

Det gis en statusbeskrivelse av de overvåkingsprogrammer som VI er involvert i med VIs vurdering av kvalitet og relevans av samt ressursbruk på disse. Det gis i tillegg en beskrivelse av VIs arbeid med innhold i og omfang av overvåkingsprogrammene, og en vurdering av VIs gjennomslagskraft hos relevante aktører, som Mattilsynet og andre.

Volum oppdragsprosjekter fordelt på næringer og tema

Indikatoren gir en oversikt over volum på oppdragsprosjekter og samarbeidsprosjekter med næringene. Forskningsprosjekter betalt av FHF inkluderes også. Relevante prosjekter kan trekkes fram.

Aktiviteter rettet mot næringslivet

Det gis en oversikt over VIs aktiviteter for å formidle kunnskap og gi råd om forebygging og sykdomshåndtering til aktuelle brukere i bionæringene.

Arbeid med ikke meldepliktige sykdommer

Det gis en oversikt over omfang og inntekter fra diagnostikk av ikke-meldepliktige sykdommer. Relevante prosjekter kan trekkes frem.

Informasjon og tilbakemeldinger fra VIs brukere i bionæringene

VI utformer indikatoren og avgjør hva som gir et godt bilde av brukernes opplevelse av VIs bidrag. Det kan for eksempel utformes som en brukerundersøkelse hos sentrale brukere i bionæringene.